

POSTANOWIENIE

Dnia 16 maja 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska

w sprawie z wniosku A. G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.
o ustalenie ustawodawstwa właściwego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 16 maja 2017 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawczyni od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 13 listopada 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 listopada 2015 r. Sąd Apelacyjny w (...), III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił apelację A. G. od wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 29 stycznia 2015 r., oddalającego jej odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 6 marca 2014 r.

Sąd drugiej instancji ustalił, że ubezpieczona prowadziła działalność na własny rachunek na terenie Polski i od dnia 1 stycznia 2003 r. zawarła dodatkowo umowę o pracę z pracodawcą słowackim – M. s.r.o. z siedzibą w miejscowości C. w Słowacji. Stwierdził, że organ rentowy, opierając się na informacji słowackiej instytucji ubezpieczeniowej, z której wynikało, że wnioskodawczyni wykonywała na terenie Słowacji pracę o charakterze marginalnym, wydał w dniu 20 grudnia 2013 r. decyzję tymczasową, w której określił, że ustawodawstwem właściwym dla wnioskodawczyni od dnia 1 stycznia 2013 r. jest ustawodawstwo polskie i doręczył

ją słowackiej instytucji ubezpieczeniowej w trybie art. 16 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r., dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.Urz. UE L 284/1 z dnia 30 października 2009 r.). Wobec braku sprzeciwu słowackiej instytucji ubezpieczeniowej tymczasowe określenie ustawodawstwa stało się ostateczne.

W skardze kasacyjnej ubezpieczona zarzuciła naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię zawartą w art. 14 ust. 5b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 definicji „praca marginalna” jako pracy wykonywanej przez 10 godzin miesięcznie za wynagrodzeniem 40 euro, podczas gdy pojęcie marginalności nie jest zdefiniowane; naruszenie art. 13 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.Urz. UE L 200 z dnia 7 czerwca 2004 r., s. 1) przez błędną wykładnię zawartego w nim pojęcia „wykonywanie pracy najemnej” i uzależnienie zastosowania tego przepisu od przedłożenia dokumentu potwierdzającego objęcie ubezpieczeniem społecznym.

Skarżąca wniosła o zwrócenie się na podstawie art. 267 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/2 ze zm.) do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z pytaniem prejudycjalnym w zakresie wykładni rozporządzenia nr 987/2009, a w szczególności jego art. 14 ust. 5b oraz w zakresie wykładni Rozporządzenia nr 883/2004, w szczególności jego art. 13 ust. 3. Wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania i orzeczenia o zwrocie kosztów postępowania.

Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazała potrzebę wykładni budzącego poważne wątpliwości pojęcia „praca o charakterze marginalnym”, wskazując, że jedynym dokumentem, w którym pojawia się próba zdefiniowania tego pojęcia jest niemający doniosłości prawnej, wydany przez Komisję Administracyjną ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego „Praktyczny poradnik dotyczący ustawodawstwa mającego zastosowanie w Unii Europejskiej (EU), Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG) i Szwajcarii”, w którym „zaleca się, aby przyjąć wskaźnik, zgodnie z którym za pracę o

marginalnym charakterze uznawać będzie się pracę zajmującą mniej niż 5% regularnego czasu pracy pracownika i/lub przynoszącą mniej niż 5% jego całkowitego wynagrodzenia”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie został oparty na żadnej z tych przesłanek. Jako przyczynę wniesienia skargi skarżący wskazał problem niemający znaczenia jurydycznego, odnoszący się wyłącznie do ustaleń faktycznych oraz oceny dowodów, co – jak wynika z art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c. – nie stanowi przedmiotu kontroli kasacyjnej.

Skarżący nie dostrzegł, że w wyroku z dnia 6 czerwca 2013 r., II UK 333/12, Sąd Najwyższy wyjaśnił, jak powinna przebiegać procedura dotycząca określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa, przewidziana w powołanych w skardze przepisach prawa unijnego i uzupełnił swe stanowisko w wyrokach z dnia 21 stycznia 2016 r., III UK 61/15 (dotychczas niepublikowanym) i z dnia 23 listopada 2012 r., II UK 103/12 (OSNP 2013 nr 19-20, poz. 238), a przede wszystkim w wyroku z dnia 11 września 2014 r., II UK 587/13 (OSNP 2016 nr 1, poz. 13). W świetle tych orzeczeń, przyznanie faktu niepotwierdzenia ubezpieczenia przez instytucję ubezpieczeń społecznych państwa będącego miejscem pracy skarżącego jest koniecznym, ale i wystarczającym warunkiem decyzji, której zaskarżenie zainicjowało postępowanie w niniejszej sprawie. Polskie sądy nie mogą zmienić decyzji słowackiej instytucji ubezpieczeniowej, jeśli ta odmówiła uznania pracy marginalnej świadczonej na jej terenie przez polskiego przedsiębiorcę jako podstawy podlegania ubezpieczeniu społecznemu (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2017 r., II UK 248/16, niepubl. oraz z dnia 10 maja 2017 r., I UK 456/16, niepubl.).

Uwzględniając to, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia jej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

I.n